

Необходимо е да подчертаем още един много важен и съществен момент в наблюдението на семейните бюджети. Това е необходимостта, доколкото е възможно, да се запазва извадката за продължителен период време за наблюдаване. Продължителното наблюдаване на избраните семейства има това преимущество, че ни дава възможност да изучаваме с конкретни примери социалния и културен прогрес на социалистическото общество (за по-голям период).

Ние разгледахме доста подробно методите за разпределение на семействата за наблюдаване по отделни отрасли, като доказахме как трябва да се постъпва в случаите, когато пропорционалното разпределение на установения брой семейства за наблюдение по отделни отрасли не осигурява необходимия минимум, за да получим достоверни данни за общата средна на извадката. Този въпрос досега не е разглеждан в нашата теория и практика. Научното осветление на този въпрос има важно практическо значение за нашата статистика на семейните бюджети.

*
*   *
*

Разпределението на работниците по отрасли е първият етап от подбора. Следващият етап е изборът на предприятията, в които ще се извършва наблюдението.

Изборът на предприятията, от които ще се подбират работниците, се прави по механичен начин. Тъй като в условията на работата в различните предприятия има известни различия, по-добре е да се обхванат по-възможност по-голям брой предприятия от всеки отрасъл. Но абсурдно ще бъде да се стремим да обхванем всички предприятия, още повече, че във всеки отрасъл се наблюдава незначителен брой работници. Разхвърлянето на определения брой работници по всички предприятия би довело до положението, че избраните работници от предприятията, вследствие на техния минимален брой няма да бъдат представителни. При това трябва да се има пред вид организационната страна на наблюдението. Установено е, че на всеки статистик по наблюдението на семейните бюджети е възможно да се възложат максимално 25—30 семейства за проверка, оказване на помощ и първична обработка на материалите. Изхождайки от това положение, за удобство в работата на статистиците и за да има достатъчна представителност за всяко предприятие, обикновено от всеки обект може да се подбират от 10 до 15 работника. По такъв начин от всеки отрасъл в наблюдението могат да попаднат минимум 4—5 предприятия.

За да се отстрани всяка преднамереност при подбора на предприятията, последните се подреждат по низходяща или възходяща линия в зависимост от размера на средната работна заплата на работниците. Избраните предприятия трябва да бъдат представителни за всички предприятия, т. е. средната заплата на работниците от избраните предприятия трябва да бъде равна или почти равна на средната заплата на работниците от целия отрасъл.

Да покажем с пример подбора на предприятията, в които трябва да се наблюдават работниците. Да вземем отрасъла „Добиване на цветни руди и цветна металургия“. Подреждаме предприятията в този отрасъл по низходяща линия според размера на работната заплата.